

[Hanne Reintoft.]

arbejderklasse; man kan vel heller ikke vente andet.

Dansk fagbevægelse er veludbygget og rig på erfaringer. Danske arbejdere har altid, når det har været nødvendigt, vist overordentlig stor tålmodighed i vanskelige situationer, og de har utallige gange, ikke mindst når vi har haft socialdemokratiske regeringer, bøjet sig for mere eller mindre velmotiverede henstillinger om at vise samfundssind, om at vise tålmodighed, og har puklet videre, et samfundssind, der aldrig er blevet vist af de mere velbjærgede, som hr. Asger Jensen taler for. Samfundssind vises netop oftest mest af dem, der har mindst at takke deres samfund for.

Men på den anden side — og det kan man lige så godt indstille sig på — har danske arbejdere også vist viljen og evnen til at sige stop, når udbytning eller politiske overgreb er blevet for grove. Vi så det i 1956, og man kan se det igen.

Man kan roligt, når man har med dansk arbejderklasse og dansk fagbevægelse at gøre, ophøre med herinde at sidde og vedtage udemokratiske, retlige regler. Man kan roligt overlade til fagbevægelsen at løse konflikterne med arbejdsgiverne. Det er det, man har en fagbevægelse til. Det må ganske rigtigt først ske ved forhandling, det kan være på den enkelte arbejdsplads med den enkelte arbejdsgiver, eller det kan være mellem organisationerne. Jeg har så megen tilid til de faglige organisationer, at jeg tror, at hvis de vil, så kan de også gennemføre disse forhandlinger mindst lige så godt som en eller anden juridisk ordning, vi laver her. Er en forhandling umulig, må der mægles, og jeg tror også dér, at man kan være sikker på, at mæglingen vil foregå mere velordnet og mere demokratisk, når arbejdsgiverne ikke i forvejen er så godt som 100 pct. sikre på, at de kan rende til arbejdsretten og få medhold, som vi så det i det eksempel, jeg nævnte her, fra Dansk Typografforbund?

Kan der ikke mægles, må retten til fri aktion genskabes, og man kan lige så godt

indstille sig på, at det er et krav, der rejser sig med stigende styrke: at få strejkevåbnet tilbage. Uden eksistensødelæggende bøder og uden indgreb fra lovgivningsmagtens side må dette strejkevåben generobres. Alle, der har med arbejderbevægelsen at gøre og påstår at tjene dens interesser, må vide, at hvis retten til aktion ikke er til stede, vil det være endog meget vanskeligt bare at opretholde den hidtidige fordeling af samfundsgoderne, hvad de sidste års udvikling jo også viser os meget klart.

Fra en del af de faglige lederes side påstås, at arbejdsretten er at foretrække fremfor at få sagerne behandlet ved en civil domstol. Denne påstand falder i god jord i arbejdsgiverkredse, for det tjener til opretholdelse af arbejdsgivernes enevælde. Man kan da også formode, at en del af fagbevægelsens egne medlemmer ligger under for den opfattelse i en naturlig tro på deres faglige tillidsmænds dømmekraft. Men det gør imidlertid ikke påstanden om arbejdsrettens uundværlighed mere rigtig.

Forholdet er det, at i det danske samfund, hvor det ene menneskes udbytning af det andet er tilladt, vil enhver domstol, hvad den end kaldes, virke som værner og beskytter af det bestående system, og det ved man også godt i LOs ledelse og i socialdemokratiet. Det, det gælder om, er at forebygge, at fagbevægelsens medlemmer stilles for retten, når de har kæmpet for deres eksistens. For så vidt arbejdernes faglige og politiske organisationer blev sat ind for at sikre overenskomster, hvor retten til forhandling, mægling og aktion blev stadfæstet, ville et sådant mål heller ikke være svært at opfylde. Men det er rigtigt — det glemte hr. Erling Dinesen — at det unægtelig betinger, at socialdemokratiet og den socialdemokratiske del af fagbevægelsen lægger kursen om og vil og tør og kan føre en mere aktiv fagforeningspolitik. Der er jo nogle af de ledende socialdemokrater i fagbevægelsen, der tør sige stop, selv om det nok ikke passer alle vegne.

Når arbejdsretten er så forhadet, er det jo,